

Rozkład materiału nauczania na rok szkolny 2024/2025

Historia i teraźniejszość. Technikum 2

Dział IV. Świat i Polska w latach 1970–1980

Lekcja	Temat	Treści nauczania – wymagania szczegółowe zapisane w podstawie programowej
1	Sytuacja na świecie w latach 70. XX w.	IV. Świat i Polska w latach 1970–1980. Uczeń: 1) charakteryzuje przyczyny osłabnięcia pozycji Stanów Zjednoczonych Ameryki na świecie na początku lat 70. i wzrostu wpływów światowego obozu komunistycznego (porażka w Wietnamie, afera Watergate, kryzys energetyczny); 2) charakteryzuje konsekwencje wzrostu wpływów komunistycznych na świecie w latach 70. XX wieku (ludobójcza polityka Czerwonych Khmerów w Kambodży, kubańscy „doradcy” w Afryce); 3) wyjaśnia przełomowe znaczenie zbliżenia Stanów Zjednoczonych Ameryki oraz Chin na początku lat 70.
2	Wzrost wpływów ZSRS w Azji, Afryce i Ameryce Łacińskiej	IV. Świat i Polska w latach 1970–1980. Uczeń: 2) charakteryzuje konsekwencje wzrostu wpływów komunistycznych na świecie w latach 70. XX wieku (ludobójcza polityka Czerwonych Khmerów w Kambodży, kubańscy „doradcy” w Afryce).
3	Polityka odprężenia	IV. Świat i Polska w latach 1970–1980. Uczeń: 4) wyjaśnia, na czym polegała „polityka odprężenia” (<i>détente</i>) w relacjach międzynarodowych w połowie lat 70.; wskazuje najważniejsze etapy porozumień rozbrojeniowych między Stanami Zjednoczonymi Ameryki a ZSRS; 5) wyjaśnia znaczenie postanowień Konferencji BWE w Helsinkach (1975 rok); charakteryzuje treść „pięciu koszyków” helsińskiej konferencji.
4	Państwa niemieckie – współistnienie i stosunek do nazistowskiego dziedzictwa	IV. Świat i Polska w latach 1970–1980. Uczeń: 6) wyjaśnia, na czym polegało przełomowe znaczenie „Ostpolitik” kanclerza Willy’ego Brandta; 7) charakteryzuje sposób rozliczenia się Niemiec z dziedzictwem rządów nazistowskich (przykłady pozytywne i negatywne: działalność Centrali Ścigania Zbrodni Hitlerowskich w Ludwigsburgu, kariera Heinza Reinefartha, sprawa reparacji i restytucji zagrabionych w Polsce dzieł sztuki).
5	Polityka Wschodnia Stolicy Apostolskiej	I. Wiedza o podstawach życia społecznego. Uczeń: 9) wyjaśnia charakter wspólnot religijnych, ich odmienności związane z treścią wiary, kultem, nauczaniem moralnym i organizacją. IV. Świat i Polska w latach 1970–1980. Uczeń: 11) wyjaśnia znaczenie wyboru kardynała Karola Wojtyły na papieża dla Polski i świata.
6	Chiny i „państwowy kapitalizm”	V. Świat i Polska w latach 1980–1991. Uczeń: 4) charakteryzuje zmiany zachodzące w Chinach po śmierci Mao Zedonga (rządy Deng Xiaopinga i początek „państwowego kapitalizmu”).

7	Neoliberalizm i nowa prawica	<p>II. Świat i Polska w latach 1945–1956. Uczeń:</p> <p>6) na przykładzie państw zachodnich charakteryzuje różnice programowe rządów socjaldemokratycznych, chadeckich, konserwatywnych i liberalnych w dziedzinie polityki społecznej, gospodarczej i wartości.</p> <p>V. Świat i Polska w latach 1980–1991. Uczeń:</p> <p>1) charakteryzuje zmiany w programach zachodnich partii lewicowych i prawicowych widoczne w latach 70. i 80. oraz wzrost popularności programów wolnorynkowych i konserwatywno-liberalnych („nowa prawica”, neoliberalizm);</p> <p>2) wyjaśnia znaczenie zwycięstwa Margaret Thatcher w Wielkiej Brytanii (1979 rok) i Ronalda Reagana w Stanach Zjednoczonych Ameryki (1980 rok) dla relacji Wschód–Zachód.</p>
8	Polska Rzeczpospolita Ludowa w czasach Edwarda Gierka (1971–1976)	<p>IV. Świat i Polska w latach 1970–1980. Uczeń:</p> <p>9) charakteryzuje rządy Edwarda Gierka (dobrobyt na kredyt, uległość wobec ZSRS, zmiany w konstytucji PRL w 1976 roku).</p>
9	Kryzys gospodarczy i społeczny w Polsce w drugiej połowie lat 70. XX w.	<p>IV. Świat i Polska w latach 1970–1980. Uczeń:</p> <p>9) charakteryzuje rządy Edwarda Gierka (dobrobyt na kredyt, uległość wobec ZSRS, zmiany w konstytucji PRL w 1976 roku).</p>
10	Opozycja demokratyczna w Polsce 1976–1980	<p>IV. Świat i Polska w latach 1970–1980. Uczeń:</p> <p>10) charakteryzuje główne przejawy opozycji w Polsce w latach 70.: Kościół katolicki i narodziny opozycji demokratycznej po protestach robotniczych w 1976 roku;</p> <p>11) wyjaśnia znaczenie wyboru kardynała Karola Wojtyły na papieża dla Polski i świata.</p>

Dział V. Świat i Polska w latach 1980–1991

Lekcja	Temat	Treści nauczania – wymagania szczegółowe zapisane w podstawie programowej
11	Powstanie Solidarności	<p>V. Świat i Polska w latach 1980–1991. Uczeń:</p> <p>5) przedstawia proces powstawania ruchu społecznego „Solidarność”, jego przywódców, charakter, cele i tradycje, do których się odwoływał, a także jego znaczenie dla Polski i świata.</p>
12	Stan wojenny w Polsce i jego następstwa	<p>V. Świat i Polska w latach 1980–1991. Uczeń:</p> <p>6) przedstawia okoliczności i skutki wprowadzenia przez władze stanu wojennego 13 grudnia 1981 roku, formy walki reżimu PRL z wolnościowymi dążeniami Polaków (cenzura, „nieznani sprawcy”, Kopalnia Węgla Kamiennego „Wujek”,</p>

		Lubin 1982 rok, zamordowanie Grzegorza Przemyka) oraz formy oporu wobec reżimu stanu wojennego; 7) charakteryzuje rolę Kościoła katolickiego w Polsce w okresie po wprowadzeniu stanu wojennego (pomoc wszystkim prześladowanym, kultura bez cenzury, msze za ojczyznę, osoba bł. ks. Jerzego Popiełuszki, pielgrzymki św. Jana Pawła II do Polski w 1983 i 1987 roku).
13	Kryzys w ZSRS i państwach bloku wschodniego	V. Świat i Polska w latach 1980–1991. Uczeń: 3) charakteryzuje główne przyczyny erozji systemu komunistycznego w latach 80. (wewnętrzne wady systemu, „rewolucja ducha” za „żelazną kurtyną”, twarda postawa Zachodu); 8) charakteryzuje przejawy kryzysu systemu komunistycznego w Polsce w latach 80. (niewydolność gospodarcza) oraz jego skutki w połączeniu z represyjną polityką stanu wojennego (emigracja wielu wykształconych i zaangażowanych społecznie Polaków).
14	Pierestrojka w ZSRS i jej konsekwencje w krajach bloku wschodniego	V. Świat i Polska w latach 1980–1991. Uczeń: 9) charakteryzuje genezę i znaczenie programu „pierestrojki” Michaiła Gorbaczowa; 10) wyjaśnia pojęcie uwłaszczenia nomenklatury na przykładzie polityki rządu Mieczysława Rakowskiego (1988–1989).
15	Przełomowy rok 1989	V. Świat i Polska w latach 1980–1991. Uczeń: 12) przedstawia główne wydarzenia związane z przełomem 1989 roku w Polsce (Okrągły Stół, wybory 4 czerwca 1989 roku, wybór gen. Wojciecha Jaruzelskiego na prezydenta PRL, rząd Tadeusza Mazowieckiego); wyjaśnia pojęcie wyborów kontraktowych.
16	Jesień Narodów w Europie Środkowo-Wschodniej i rozpad ZSRS	V. Świat i Polska w latach 1980–1991. Uczeń: 11) charakteryzuje przebieg Jesieni Narodów w Europie Środkowej i Wschodniej; wskazuje na prekursorską rolę ruchu społecznego „Solidarność” oraz „rewolucji ducha” zainicjowanej przez św. Jana Pawła II; 14) charakteryzuje najważniejsze zmiany geopolityczne w najbliższym otoczeniu Polski w latach 1989–1991 (zjednoczenie Niemiec, rozpad Czechosłowacji oraz ZSRS), ze szczególnym uwzględnieniem powstania niepodległych państw bałtyckich, Ukrainy i Białorusi.
17	Transformacja gospodarczo-ustrojowa 1989–1990	V. Świat i Polska w latach 1980–1991. Uczeń: 16) wskazuje, na czym polegała transformacja gospodarczo-ustrojowa realizowana w Polsce po 1989 roku, na przykładzie założeń oraz implementacji planu Sachsa-Balcerowicza; 17) wyjaśnia różnice między prywatyzacją a reprivatyzacją; 18) wyjaśnia znaczenie walki z korupcją dla kultury politycznej i efektywności gospodarczej państwa; 20) charakteryzuje zmiany dokonane w konstytucji Polski w 1989 roku; 23) charakteryzuje genezę, przebieg i konsekwencje „wojny na górze” w 1990 roku (pierwsze powszechne wybory prezydenckie w 1990 roku i zwycięstwo Lecha Wałęsy).

18	Ku społeczeństwu obywatelskiemu	<p>I. Wiedza o podstawach życia społecznego. Uczeń: 5) wyjaśnia znaczenie wspólnoty samorządowej; zna treść i genezę zasady pomocniczości jako fundamentu współczesnych państw i formułuje płynące z niej wnioski dla codziennego funkcjonowania.</p> <p>V. Świat i Polska w latach 1980–1991. Uczeń: 19) wyjaśnia pojęcie społeczeństwa obywatelskiego i wskazuje przykłady jego funkcjonowania w Polsce po 1989 roku; 21) wyjaśnia pojęcie demokratycznego państwa prawa; 22) wyjaśnia znaczenie istnienia samorządu terytorialnego; charakteryzuje główne etapy jego odbudowy w Polsce po 1989 roku.</p> <p>VI. Świat i Polska w latach 1991–2001. Uczeń: 10) wyjaśnia pojęcie organizacji pozarządowej, omawia rolę i wskazuje przykłady organizacji pozarządowych (NGO) we współczesnej Polsce.</p>
19	Sprawiedliwość jako moralny fundament ładu społecznego	<p>I. Wiedza o podstawach życia społecznego. Uczeń: 20) charakteryzuje sprawiedliwość jako moralny fundament ładu społecznego, wyróżnia sprawiedliwość społeczną, rozdzielczą i wymienną.</p>